

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. S.**, zastoupen Mgr. Václavem Stehlíkem, advokátem se sídlem U Synagogy 701/2, Česká Lípa, proti žalovanému: **město Louny**, se sídlem Mírové náměstí 35, Louny, zastoupen advokátem Mgr. Karlem Davidem, advokátem se sídlem Beneše z Loun 50, Louny, o žalobě proti nezákonnému zásahu žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2022, č. j. 16 A 90/2020 - 178,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 6. 2022, č. j. 16 A 90/2020 - 178, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Dne 29. 9. 2019 přivezla odtahová služba žalobci vozidlo (BMW X 5 registrační značky X), které bylo nepojízdné po požáru motorového prostoru, vozidlo složila na domluveném místě poblíž jeho bydliště a odjela. Dne 3. 10. 2019 Technická správa města Louny s. r. o. („technická správa“) žalobci vozidlo z tohoto místa odtáhla na odtahové parkoviště, neboť bránilo provedení blokového čištění v ulici. Technická správa uvedla, že během odtahu se společně s policií snažila na žalobce dozvonit a doklepat v jeho domě a domluvit se s ním, jak s vozidlem naložit, protože to tak bylo v minulosti obvyklé. Nicméně žalobce nereagoval. Dne 9. 10. 2019 si technická správa vyžádala informace o majiteli vozidla a dne 10. 10. 2019 zkontaktovala žalobce, aby mu oznámila odtahování vozidla a že bylo umístěno na odtahové parkoviště. Technická správa uvedla, že vozidlo nebylo možné vrátit na původní místo kvůli jiným parkujícím vozidlům a nedostatečné průjezdni šířce (později dodala, že vozidlo před odtahem stálo

ve vzdálenosti kratší než 5 metrů za hranicí křižovatky a nešlo ho vrátit na původní místo). Technická správa žalobci dále sdělila, že si vozidlo může vyzvednout po uhrazení nákladů spojených s odtahem vozidla. Dne 23. 10. 2019 se žalobce dostavil do areálu technické správy, aby si vozidlo vyzvedl. Vzněl přitom požadavek, aby technická správa vozidlo odtáhla na původní místo. Technická správa žalobci sdělila, že vozidlo odtáhnou, ale že nejprve musí uhradit všechny náklady za parkování a odtah. To žalobce odmítl a areál technické správy opustil.

[2] Žalobce následně podal zásahovou žalobu k Okresnímu soudu v Lounech. Uvedl, že jeho vozidlo je nepojízdné a že v době předcházející odtahu vozidla v místě parkování nebyla umístěna žádná značka zakazující stání. Protože se čerstvě vrátil z třítydenní hospitalizace v nemocnici, necítil se plně zdrav a svůj dům opouštěl sporadicky. V okolí bydliště se tedy s žádnou značkou zákazu stání nesetkal a dál nedošel, takže na ni nemohl jakkoli reagovat. Vozidlo přivezl odtahový vůz, nikdo je tedy neřídil a nebyl tak nikdo, kdo by byl povinen se řídit dopravním značením umístěným někde na komunikaci. Řidič odtahové služby se tímto budoucím zákazem zabývat nemusel ani nebylo jeho povinností žalobce o této skutečnosti informovat. Žalobce později doplnil, že v den odtahu vozidla byl u lékaře. Na tyto skutečnosti technickou správu upozornil, ta mu ale odmítla vozidlo vydat. Žalobce žádal, aby soud správním orgánem zakázal pokračovat v porušování jeho práv a aby přikázal obnovit stav před zásahem bez nároku na úhradu jakýchkoliv nákladů se zásahem spojených.

[3] Krajský soud žalobu odmítl jako opožděnou usnesením ze dne 16. 12. 2020, č. j. 16 A 90/2020 - 18. Usnesení zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 3. 2021, č. j. 1 As 506/2020 - 35, neboť se ukázalo, že žaloba byla podána včas. Žalobu krajský soud zamítl rozsudkem ze dne 29. 11. 2021, č. j. 16 A 90/2020 - 98, neboť žalobce označil za žalovaného Městský úřad Louny, přičemž pasivně legitimováno bylo město Louny. Tento rozsudek zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 2. 2022, č. j. 1 As 354/2021 - 27, neboť krajský soud podle něj založil legitimní očekávání, že nařídí jednání, což nakonec neučinil a vystavil žalobce překvapivému výsledku řízení. Řízení tak pokračovalo.

[4] Dne 26. 5. 2022 zaslal žalobce vyjádření, v němž doplnil, že nezákonný zásah spočívá v tom, že technická správa odstranila jeho vozidlo a odstavila ho na odstavném parkovišti, přičemž tento zásah trvá. Odstranění vozidla se skládá ze dvou prvků – ze samotného fyzického odstranění vozidla z komunikace po dobu nutnou a z toho, jak je s vozidlem následně naloženo. Žalobce napadá odstranění vozidla jako celku. Přitom, i kdyby samotné odstranění vozidla ve smyslu naložení na vozidlo odtahové služby bylo oprávněné, nebyly splněny podmínky pro jeho odstavení na parkovišti technické správy. Podle § 19b odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., zákona o pozemních komunikacích („zákon o pozemních komunikacích“), má vozidlo být předně vráceno na místo, odkud bylo odstraněno, a pokud to není možné, tak na jiné vhodné místo v bezprostředním okolí. Až jako poslední možnost má být vozidlo odtahováno na odstavné parkoviště. Na místě je přitom spousta parkovacích míst v bezprostředním okolí, kam bylo vozidlo možné vrátit, pokud nebylo možné jej vrátit na místo samé (ani s tím ale žalobce nesouhlasí). Žalovaný nezvolil nejmírnější prostředek, ale naopak nejkrajnější, když vozidlo odtáhl na odstavné parkoviště.

II. Posouzení věci krajským soudem

pokračování

[5] Napadeným rozsudkem krajský soud žalobu znovu zamítl. Krajský soud se v první řadě zabýval nezákonností samotného odtahování vozidla. Dospěl k závěru, že zákaz stání vozidel byl stanoven řádně a že odstranění vozidla bylo nezbytné pro naplnění účelu tohoto dočasného zákazu. Není třeba umisťovat jednotlivé zákazové značky za každou křižovatku, neboť zákaz platí v celé zóně. Skutečnost, že vozidlo na dané místo složila odtahová služba a že vozidlo bylo údajně nepojízdné, nemá žádný význam pro projednávanou věc. Žalobci jeho zdravotní stav nijak nebránil v tom, aby mohl řádně dbát svých povinností provozovatele vozidla.

[6] Krajský soud dále uvedl, že technická správa zcela správně zjistila vlastníka a provozovatele vozidla, vyrozuměla jej o odtahu a podmínkách vydání vozidla a náklady spojené s odtahem vyčísila plně v souladu s příslušným nařízením žalovaného. Technická správa sice nebyla oprávněna podmiňovat vydání vozidla zaplacením nákladů, nicméně tato skutečnost není s ohledem na žalobcem formulovaný žalobní petit relevantní. Žalobce požadoval obnovení stavu před tvrzeným nezákonným zásahem, nikoli vydání vozidla bez zaplacení vyčíslených nákladů.

[7] Krajský soud konstatoval, že vozidlo žalobce již v době jeho odstranění nemělo platnou technickou prohlídku a na žalobcovu žádost bylo vyřazeno z provozu (registrační značky a osvědčení o registraci vozidla jsou uloženy u Městského úřadu Louny). Nemůže tak být užito v provozu na pozemních komunikacích, neboť za provoz se považuje i stání. Žalovanému tak nelze uložit, aby vozidlo vrátil na místo, odkud bylo odstraněno, ani kamkoliv jinam na pozemní komunikaci. Žalovaný tak postupoval správně, jestliže vozidlo umístil na odstavném parkovišti. Žalobce nepochybně zavinil, že vozidlo nemělo platnou technickou prohlídku, a svým jednáním způsobil i to, že aktuálně nemá tabulky s registrační značkou. Z tohoto důvodu není podstatné, jaká byla šířka vozovky v místě, odkud bylo vozidlo odstraněno, ani v jaké vzdálenosti od křižovatky původně stálo.

III. Obsah kasační stížnosti

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů, které soud vyložil jako důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel uvádí, že v jednom ze svých vyjádření výslovně specifikoval, že ve věci se nejedná pouze o samotné odstranění vozidla z původního místa, ale též o to, jakým způsobem měl žalovaný postupovat po jeho odstranění. Závěr krajského soudu ohledně toho, že vrácení vozidla stěžovatele na místo nebylo možné, postrádá jakékoliv odůvodnění a je nepřezkoumatelný. Krajský soud se nezabýval šíří vozovky, množstvím místa na ní a v okolí, pouze uvedl, že vrácení vozidla není možné. Podle stěžovatele vrácení vozidla možné bylo.

[10] Stěžovatel dále napadá argumentaci soudu ohledně toho, že nebylo možné uložit žalovanému povinnost navrátit vozidlo na místo, protože nemělo platnou technickou prohlídku. Sám soud přitom uvedl, že technická správa nebyla oprávněna podmiňovat vydání vozidla zaplacením nákladů. Stěžovatel si klade otázku, jak měl platnost technické prohlídky zajistit, když neměl přístup k vozidlu. Nyní podle krajského soudu nelze postupovat podle § 19b odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a vrátit vozidlo na pozemní komunikaci. Žalovaný měl ale vozidlo vrátit především hned toho dne, kdy vozidlo odstranil. I nyní by tak ale bylo možné postupovat. Bylo na stěžovateli, aby po vrácení vozidla zajistil splnění podmínek provozu na pozemních komunikacích,

či bezodkladné odstranění vozidla z pozemních komunikací. Vozidlo bylo odstraněno přímo před jeho domem. Je tudíž možné ho vrátit na místo před rodinným domem či na místo v bezprostředním okolí, tedy zejména na pozemek stěžovatele s rodinným domem a vjezdem na dvůr, kam může být vozidlo následně umístěno. Stěžovatel je připraven poskytnout součinnost a umožnit vrácení vozidla na svůj pozemek.

IV. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout. Krajský soud se možností vrácení vozidla zabýval v bodech 33 – 40 napadeného rozsudku a správně poukázal na právní úpravu a přílehavě ji aplikoval na skutková zjištění. Skutková zjištění ohledně šíře vozovky by s ohledem na právní posouzení krajského soudu nemohla na rozsudku cokoliv změnit. Co se týče stěžovatelem namítané nemožnosti zajistit technickou prohlídku, žalovaný předkládá několik protiargumentů. Odtah vozidla byl proveden v souladu se zákonem, přičemž nezákonnost odtahu byla základním stavebním kamenem žaloby a odvíjely se od něj veškeré žalobou uplatněné nároky. Stěžovatelovo vozidlo absolvovalo poslední technickou prohlídku dne 1. 2. 2016. Od 2. 2. 2018 se už tedy jednalo o vozidlo bez platné technické prohlídky, nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích. K odtahu vozidla došlo až 3. 10. 2019. Skutečnost, že stěžovatel nezajistil provedení technické prohlídky ani po dvaceti měsících od uplynutí způsobilosti vozidla k provozu na pozemních komunikacích, je porušením jeho zákonných povinností. Pokud stěžovatel uvádí, že žalovaný měl vozidlo vrátit hned daný den, situace by byla stejná jako v době vydání rozsudku.

[12] Vozidlo by nebylo možné ze zákonných důvodů na pozemní komunikaci vrátit. Stěžovatel navíc uvedl, že vozidlo bylo po požáru nepojízdné, tudíž i z tohoto důvodu jej nebylo možné vrátit. Žalovaný dodal, že stěžovatel nikdy neprojevil úmysl vozidlo podrobit technické prohlídce, naopak z něj sejmul registrační značky a ty uložil do depozitu. Stěžovatel po žalovaném vždy požadoval pouze vrácení vozidla na náklady žalovaného na místo odtahu. Není pravda, že by mu žalovaný znemožnil k vozidlu přístup a on z toho důvodu nemohl absolvovat technickou prohlídku vozidla.

[13] Místo před rodinným domem stěžovatele je pozemní komunikace, ale vozidlo tam umístit nelze. Povinností vlastníka pozemní komunikace vrátit vozidlo na místo odtahu se lze zabývat ve smyslu § 19b zákona o pozemních komunikacích pouze k okamžiku, kdy je vlastník komunikace povinen vozidlo vrátit, což je bez zbytečného odkladu po pominutí důvodů pro odstranění vozidla. To znamená, že pokud vozidlo nelze vrátit bezodkladně po provedení blokového čištění (tedy v zásadě tentýž den, kdy blokové čištění proběhlo), nemá vlastník komunikace ze zákona povinnost vracet vozidlo na místo, z něhož bylo odtaženo, ani kdykoliv později a tuto povinnost mu nelze uložit soudním rozhodnutím.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. přípustná a důvodná tehdy, je-li kumulativně splněno několik podmínek: žalobce

pokračování

musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

[17] Podle judikatury odtah vozidla a jeho umístění na odtahové parkoviště představuje zásah, přičemž dokud je vozidlo umístěno na parkovišti, zásah trvá (usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. III. ÚS 130/06; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2010, č. j. 3 Aps 2/2010 - 88). Z formulace žaloby a z kasačních námitek stěžovatele Nejvyšší správní soud usoudil, že stěžovatel nezákonný zásah spatřuje nejen v tom, že jeho vozidlo bylo odtahováno, ale i v tom, že žalovaný vozidlo následně nevrátil zpět na místo odtahu a místo toho ho ponechal na odstavném parkovišti.

[18] Namítaný zásah žalovaného lze tedy v zásadě rozdělit na dvě části: samotné odstranění vozidla a nenavrácení vozidla na původní místo, z něhož bylo odtahováno či na místo v bezprostředním okolí.

[19] K samotnému odstranění vozidla stěžovatel v kasační stížnosti nic nenamítá, posouzení krajského soudu v této části nerozpориje ani s ním nijak nepolemizuje. Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením krajského soudu, že dočasný zákaz stání vozidel byl stanoven řádně a v souladu s § 19a zákona o pozemních komunikacích a že zdravotní stav žalobci nebránil, aby zajistil, že vozidlo nebude umístěno v zóně dočasněho zákazu stání. Ze spisu vyplývá, že na místě, kde 3. 10. 2019 stálo vozidlo stěžovatele, platil daný den zákaz stání. A to na základě opatření obecné povahy Městského úřadu Louny ze dne 9. 5. 2019, č. j. MULNCJ 34949/2019, sp. zn. MULN/5239/2019/SU/K, které v souladu s § 19a odst. 1 zákona o pozemních komunikacích stanovilo přechodnou úpravu provozu na místních komunikacích v Lounech v rámci blokového čištění.

[20] Co se týče nenavrácení vozidla, z § 19b odst. 1 zákona o pozemních komunikacích vyplývá, že jakmile pominou důvody pro odstranění vozidla, tak vlastník komunikace musí vozidlo bez zbytečného odkladu vrátit na místo, odkud bylo odstraněno. Pokud to není možné, měl by vozidlo vrátit na místo v bezprostředním okolí, které je viditelné z místa, odkud bylo vozidlo odstraněno. Umístění vozidla na odstavné parkoviště má sloužit jako krajní možnost, v případě, že ani jednu z předchozích možností nelze využít.

[21] Krajský soud přisvědčil argumentaci žalovaného, že vozidlo stěžovatele nelze vrátit na pozemní komunikaci, protože nemá registrační značky a platné technické osvědčení. Tím krajský soud zdůvodnil nemožnost postupovat pomocí mírnějších prostředků v § 19b zákona o pozemních komunikacích. Nelze tedy souhlasit se stěžovatelem, že by rozsudek krajského soudu nebyl přezkoumatelný. Krajský soud vysvětlil, že důvod pro nenavrácení spočívá v absenci technického osvědčení a registračních značek. Zároveň uvedl, že šířka pozemní komunikace a vzdálenost od křižovatky nemohou nic změnit na tom, že stav vozidla ke dni vydání napadeného rozsudku brání tomu, aby vozidlo bylo vráceno do provozu na pozemních komunikacích.

[22] Nepřezkoumatelná jsou taková rozhodnutí, z nichž není zřejmé, jakými úvahami se soud při hodnocení skutkových a právních otázek řídil (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Z napadeného rozsudku je ale zcela jasné, jakými úvahami se krajský soud řídil. Otázkou ale zůstává, zda tyto úvahy byly správné, tedy jestli krajský soud věc správně právně posoudil.

[23] Krajský soud založil svou úvahu na tom, že za provoz se považuje i stání vozidla. Podle § 36 odst. 1 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, nelze na pozemních komunikacích provozovat vozidlo, které není technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, a podle § 38 téhož zákona provozovatel vozidla nesmí na pozemních komunikacích provozovat vozidlo: 1) jehož technická způsobilost nebyla ověřena technickou prohlídkou, 2) na němž nejsou umístěny tabulky s registrační značkou. Nemožnost odstavit vozidlo bez technické prohlídky a registračních značek na pozemní komunikaci krajský soud založil na interpretaci obecného ustanovení § 1 písm. a) až c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve spojení s § 25 - 27 téhož zákona. Právní otázku řešenou v tomto případě ale pokrývá speciální právní úprava.

[24] Ustanovení § 19 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích upravuje výčet činností, které jsou na pozemní komunikaci zakázány. Nejprve obecně uvádí, že „[d]álnice, silnice, místní komunikace, jejich součásti a příslušenství a veřejně přístupné účelové komunikace s vozovkou je zakázáno znečišťovat nebo poškozovat; veřejně přístupné účelové komunikace bez vozovky je zakázáno poškozovat takovým způsobem, že se tím znemožní jejich obecné užívání“. Další činnosti, které jsou na pozemních komunikacích zakázány, jsou stanoveny v § 19 odst. 2 pod písm. a) až h) a jedná se o taxativní výčet (KOŠINÁROVÁ, Barbora. Zákon o pozemních komunikacích. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 138, marg. č. 15.). Podle § 19 odst. 2 písm. h) zákona o pozemních komunikacích je na dálnicích, silnicích a místních komunikacích zakázáno „odstavovat silniční vozidlo, které po dobu více než 6 měsíců nesmí být podle zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích provozováno na pozemních komunikacích z důvodu marného uplynutí lhůty pro provedení pravidelné technické prohlídky nebo technické nezpůsobilosti vozidla zjištěné technickou prohlídkou nebo technickou silniční kontrolou“. Ze zákona je tak zakázáno na pozemní komunikaci odstavovat vozidlo bez technické prohlídky. Speciální ustanovení, které by to stejné říkalo o vozidlech bez registračních značek, ale do § 19 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích zahrnuto není. S ohledem na to, že se jedná o taxativní výčet, nelze další zákazy dovozovat skrze interpretaci jiných obecnějších zákonných ustanovení, jak to učinil krajský soud.

[25] Co se týče § 19 odst. 2 písm. h) zákona o pozemních komunikacích, Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tím, že by žalovaný tímto mohl podmiňovat nenavrácení vozidla. Citované ustanovení přibýlo do zákona novelou (zákon č. 162/2020 Sb.), která nabyla účinnosti dne 30. 4. 2020. Lze tedy dovodit *a contrario*, že do tohoto data odstavení vozidla s neplatnou technickou prohlídkou na pozemní komunikaci nebylo zákonem výslovně zakázáno. To potvrzuje i důvodová zpráva k zákonu č. 162/2020 Sb. který doplnil ustanovení § 19 odst. 2 písm. h) do zákona o pozemních komunikacích. Podle důvodové zprávy předchozí právní úprava nebránila tomu, aby bylo vozidlo bez technické prohlídky ponecháno odstavené na pozemních komunikacích po neomezeně dlouhou dobu. K odtažení vozidla stěžovatele a jeho umístění na odstavné parkoviště došlo dne 3. 10. 2019, tedy přibližně 7 měsíců před účinností novely zákona o pozemních komunikacích. Minimálně do 30. 4. 2020 tedy nebylo možné argumentovat tím, že vozidlo nelze navrátit na pozemní komunikaci kvůli neplatné technické prohlídce.

[26] Ani po nabytí účinnosti novely zákona o pozemních komunikacích však nebylo na místě vozidlo stěžovatele nenavrátit z důvodu neplatné technické prohlídky. Podle § 19d odst. 1 zákona o pozemních komunikacích má vlastník komunikace

pokračování

provozovatele vozidla nejprve vyzvat, aby odstranil důvod, pro který nesmí být vozidlo provozováno na pozemních komunikacích nebo aby vozidlo odstranil a odstavil mimo pozemní komunikaci. Až po dvou měsících od doručení této výzvy provozovateli vozidla má vlastník pozemní komunikace právo vozidlo odstranit. Podle Nejvyššího správního soudu je tedy možné vrátit vozidlo na původní místo odtahu či na místo v bezprostředním okolí i přesto, že nemá platné technické osvědčení. Poté záleží na aktivitě vlastníka pozemní komunikace, který má zákonné prostředky k tomu, aby provozovatele vozidla donutil vozidlo odstranit nebo s ním podstoupit technickou prohlídku.

[27] Podle důvodové zprávy k zákonu č. 268/2015 Sb., kterým byl §19b vložen do zákona o pozemních komunikacích „[j]e zjevné, že z praktických důvodů nebude často možné, především z důvodu obsazenosti, vozidlo vrátit na původní místo. Na druhou stranu se jeví jako vhodné umožnit vrácení vozidla i na jiné místo, které by však mělo být v bezprostřední blízkosti místa původního (ve stejné ulici, na stejné straně, apod.) a mělo by být viditelné z místa, odkud bylo vozidlo odstraněno. Poměrování vhodnosti zvoleného místa musí být voleno ve vztahu k vlastníku, resp. provozovateli vozidla, tj. k otázce, s jakými obtížemi by se mohl setkat, pokud by vozidlo bylo na takovéto místo postaveno. Nejedná se o kritérium vhodnosti směřované ve prospěch vlastníka pozemní komunikace (potažmo provozovatele odtahové služby), tj. kde by pro něj bylo nejvhodnější (a nejsnazší) vozidlo umístit. Obecně lze říci, že na jiné místo lze vozidlo umístit tehdy, kdy lze rozumně předpokládat, že jej jeho řidič najde, tedy zejm. je-li viditelné z místa, kde bylo původně zaparkováno“.

[28] Úprava navrácení vozidla po odtahu tedy vychází z kritéria vhodnosti, přičemž na tuto vhodnost musí být nahlíženo ze strany provozovatele vozidla. Zákon předpokládá určitou úroveň součinnosti s provozovatelem vozidla. Soud přitom nepřehlédl, že technická správa si informace o majiteli vozidla vyžádala až šest dní po odtahu vozidla a stěžovatele zkontaktovala až týden po odtahu. Pro zjištění informací o provozovateli vozidla a jeho informování přitom stačily dva jednoduché úkony, které, jak vyplývá ze spisu, bylo možné zvládnout během necelých dvou dnů. Ze spisu není jasné, proč technická správa s kontaktováním stěžovatele otálela. Není ani jasné, zda se o navrácení vozidla vůbec pokusila v den odtahu, či kdykoliv mezi dny 3. 10. 2019 a 10. 10. 2019.

[29] Ve spise žalovaného je dokument technické správy ze dne 10. 10. 2019, kde technická správa oznamuje stěžovateli, že mu vozidlo nemohlo být vráceno na místo, odkud bylo odstraněno, kvůli jiným parkujícím vozidlům a nedostatečné průjezdní šířce. Ve vyjádření technické správy k odtahu vozidla ze dne 15. 6. 2021, pak bylo dodatečně uvedeno, že vozidlo nebylo možné vrátit na původní místo, neboť stálo méně než 5 metrů od hranice křižovatky, a na místo dohledu kvůli šířkovému uspořádání pozemní komunikace (jiná parkující vozidla už jako důvod nenavrácení zmíněna nejsou). Ve vyjádření k žalobě ze dne 13. 10. 2021 žalovaný zopakoval, že vozidlo nebylo možné vrátit na místo, neboť stálo méně než 5 m od hranice křižovatky a nezachovávalo volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy. Tato skutková tvrzení ale nejsou ve spise ničím podložena. Žalovaný navíc v průběhu řízení skutková tvrzení měnil a doplňoval. Není tak vůbec jasné, zda k navrácení vozidla na jiné vhodné místo nedošlo pouze kvůli nedostatečné šířce pozemní komunikace (k čemuž stěžovatel navrhoval doplnit dokazování) nebo zda tomu tak bylo i kvůli dalším parkujícím vozidlům a na pozemní komunikaci nebylo místo pro vozidlo stěžovatele. Jak ale soud již uvedl, ze spisu ani není jasné, zda se technická správa pokusila vozidlo vůbec vrátit.

[30] Nejvyšší správní soud uzavírá, že absence technické prohlídky nebyla a nemůže být důvodem pro nenavrácení vozidla. Pokud tento důvod odpadá, pak je třeba zkoumat, zda technická správa skutečně jednala v souladu s § 19b odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Je tedy třeba skutkově zkoumat, zda se vlastník komunikace skutečně pokusil o navrácení vozidla na původní místo či na místo v bezprostředním okolí a zda vrácení nebylo možné, právě například z důvodu šíře vozovky či množství aut.

[31] Soud rovněž nesouhlasí s postupem technické správy, která podmínila vydání vozidla stěžovateli zaplacením nákladů spojených s odtahem vozidla. Jak již uvedl krajský soud, k tomuto postupu neměla oprávnění. Technická správa měla na základě § 19b odst. 1 zákona o pozemních komunikacích pravomoc vozidlo odtáhnout. Jak již soud uvedl výše, k odtahu vozidla došlo v souladu se zákonem. Z § 19b odst. 1 zákona o pozemních komunikacích ale technické správě vyplývá i povinnost po odpadnutí důvodů pro odtah vozidlo vrátit. Na základě § 19b zákona o pozemních komunikacích rozhodně není možné uplatňovat jakési „zadržovací právo“ k vozidlu stěžovatele, a to i s ohledem na nepoměr mezi hodnotou vozidla a případnými náklady za odtah. Uhrazení poplatku za odtah a za parkování na odstavném parkovišti totiž představuje samostatnou otázku. Technická správa tak měla povinnost vydat stěžovateli vozidlo i bez zaplacení nákladů za odtah na místě. Stěžovatel by měl následně povinnost uhradit dlužnou částku. V případě, že by tak neučinil, mohla by na něm být tato částka vymáhána v samostatném řízení.

[32] Nad rámec výše uvedeného a bez předjímání výsledku soudního řízení soud v reakci na argumentaci žalovaného podotýká, že nesouhlasí s jeho závěrem, že provozovateli komunikace nelze soudním rozhodnutím uložit povinnost vrátit vozidlo. Usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. III. ÚS 130/06, výslovně uvádí, že právě vrácení vozidla může představovat nápravu nezákonného zásahu.

VI. Závěr a náklady řízení

[33] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud tedy v dalším řízení doplní dokazování za účelem prokázání, zda se technická správa skutečně pokusila vrátit vozidlo stěžovateli a jestli vrácení nebylo možné s ohledem na skutková tvrzení žalovaného.

[34] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu